

Biuletyn Prawa Karnego nr 17/07

Biuletyn Prawa Karnego jest opracowywany przez Zespół Prawa Karnego, Wojskowego i Europejskiego Biura Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego. Jego celem jest dostarczenie bieżącej informacji z zakresu szeroko rozumianego prawa karnego. Biuletyn dzieli się na następujące działy:

1. Orzecznictwo Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

W tym dziale prezentowane jest bieżące orzecznictwo obu izb Sądu Najwyższego z okresu bezpośrednio poprzedzającego ukazanie się kolejnego numeru biuletynu. Założeniem tego działu jest omówienie wszystkich orzeczeń w sprawach karnych wydawanych przez Sąd Najwyższy, w których dołączono pisemne uzasadnienie. Dział ten zawiera także informacje o pytaniach prawnych, jakie wpłynęły do Sądu Najwyższego oraz przedstawia omówienie bieżących spraw znajdujących się na wokandzie SN.

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

W dziale tym zamieszczone są bieżące informacje o sprawach rozpoznawanych w Trybunale Konstytucyjnym związanych z prawem karnym, jak również o wydanych przez Trybunał Konstytucyjny orzeczeniach.

3. Legislacja

Dział ten poświęcony jest informacji o uchwalonych i wchodzących w życie aktach normatywnych z zakresu prawa karnego, a także o pracach legislacyjnych rządu i parlamentu. Prezentowane są zarówno projekty aktów normatywnych, jak i informacje umożliwiające zapoznanie się z przebiegiem dyskusji wokół tych projektów. W dziale tym przedstawiane są także opinie sporządzane w toku prac legislacyjnych przez upoważnione podmioty.

4. Analizy

W dziale Analiz publikowane są opracowania i analizy z zakresu stosowania prawa karnego przygotowywane przez Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego oraz asystentów Izby Karnej i Izby Wojskowej Sądu Najwyższego

5. Informacja Międzynarodowa

W dziale Informacji Międzynarodowej zamieszczane są aktualne informacje dotyczące działalności legislacyjnej i orzeczniczej organów i trybunałów międzynarodowych, a także informacje o obowiązujących aktach prawa międzynarodowego odnoszących się do prawa karnego. W tej części Biuletynu prezentowane są także bieżące informacje o działaniach podejmowanych w ramach Unii Europejskiej mających związek z prawem karnym.

6. Przegląd książek i czasopism

W dziale tym anonsowane są nowe publikacje z zakresu prawa karnego.

Zarówno bieżący, jak i poprzednie numery Biuletynu, są umieszczone na stronie internetowej Sądu Najwyższego (www.sn.pl).

Ze względów redakcyjnych do cytowanych w Biuletynie orzeczeń wprowadzane są niekiedy dodatkowe zwroty lub zdania. Owe uzupełnienia wpisywane są nie kursywą, lecz zwykłą czcionką i umieszczane w nawiasach.

Zespół przygotowujący Biuletyn będzie wdzięczny za wszelkie uwagi, które pomogą udoskonalić formę przekazywanych informacji.

Włodzimierz Wróbel
Biuro Studiów i Analiz Sądu Najwyższego
bsakww@sn.pl

SPIS TREŚCI

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa	3
1.1. Uchwały i postanowienia – KZP	3
1.1.1. Okres pobytu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia z kraju	3
1.4. Zagadnienia prawne	5
1.4.1. Wykonywanie jednorodnych środków karnych, orzeczonych za przestępstwa niepozostające w zbiegu realnym	5
1.4.2. Postępowanie w przedmiocie zażalenia na odmowę nadania klauzuli wykonalności postanowieniu prokuratora o zabezpieczeniu majątkowym	5
1.4.3. Zakres obowiązku uwzględnienia przez sąd zakazu retroaktywnego stosowania dekretu o stanie wojennym z 1981 r.	5
1.4.4. Ustalenie właściwości sądu na podstawie art. 6a ustawy z dnia 29 marca 2007 r.	6
2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego	7
2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego	7
2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego	7
2.2.1. Skarga konstytucyjna Zbigniewa K. dotycząca wolności wypowiedzi (sygn. akt SK 38/07)	7
2.2.2. Skarga konstytucyjna Dariusza P. dotycząca zasad przedłużania aresztu tymczasowego (sygn. akt SK 39/07)	7
2.2.3. Wniosek Grupy Posłów na Sejm RP dotyczący ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (sygn. akt K 51/07)	7
2.2.4. Wniosek Grupy Posłów na Sejm RP dotyczący definicji ustawowej "korupcji" oraz zasady zbierania danych osobowych i prowadzenia działalności kontrolnej przez Centralne Biuro Antykorupcyjne (sygn. akt K 54/07)	9
5. Informacja międzynarodowa	11
5.3. Unia Europejska	11
5.3.1. Kompetencja Wspólnot Europejskich do ustanawiania sankcji karnych	11
6. Przegląd książek i czasopism	17
6.1. Przegląd książek	17
6.2. Przegląd czasopism	17

1. Orzecznictwo Sądu Najwyższego – Izba Karna i Izba Wojskowa

1.1. Uchwały i postanowienia – KZP

(opr. Marcin Pawełek, asystent w Izbie Karnej SN)

1.1.1. Okres pobytu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia z kraju

przepisy: art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694 ze zm.)

hasła: umieszczenie cudzoziemca w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia

Postanowienie z dnia 27 września 2007 r., I KZP 36/07

Teza:

„Pobyt w strzeżonym ośrodku lub areszcie w celu wydalenia na podstawie jednej decyzji wojewody nie może trwać łącznie dłużej niż rok (art. 106 ust. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach, Dz. U. z 2006 r. Nr 234, poz. 1694 ze zm.).”

Z uzasadnienia:

„W sytuacji procesowej, która wystąpiła w niniejszej sprawie, zasadne było skorzystanie z wyjątkowej możliwości przewidzianej w art. 441 § 5 k.p.k. i przejęcie sprawy do swego rozpoznania. Postanowienie w tym zakresie uzasadnione jest tym, że sposób rozstrzygnięcia przedstawionego Sądowi Najwyższemu zagadnienia prawnego całkowicie zdeterminowałby treść orzeczenia Sądu Okręgowego, który wystąpił z inicjatywą w trybie art. 441 § 1 k.p.k. Ponadto, co w sprawie jest niewątpliwie najważniejsze, z uwagi na rażące i obecnie kontynuowane naruszenie praw cudzoziemca, konieczne okazało się podjęcie stosownych decyzji procesowych w takim trybie, który pozwoliłby w jak najszybszym czasie przywrócić stan zgodny z prawem.

Rozpoznając zażalenie wniesione przez cudzoziemca, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że jest ono w części zasadne. A. S. został w dniu 11 stycznia 2006 r. przekazany Granicznej Placówce Kontrolnej Straży Granicznej w Z. przez niemieckie służby graniczne w drodze readmisji. Od tego dnia nieprzerwanie do dnia 8 lipca 2006 r. pozbawiony był wolności na podstawie decyzji procesowych wydawanych periodycznie na podstawie art. 106 ust. 1 i 2 ustawy o cudzoziemcach. W dniu 8 lipca 2006 r., A. S. został zwolniony, lecz zatrzymano go ponownie w dniu 13 grudnia 2006 r., podczas kontroli legalności pobytu cudzoziemców na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Postanowieniem z dnia 15 grudnia 2006 r. Sąd Rejonowy w W., ponownie zastosował wobec cudzoziemca areszt w celu wydalenia, początkowo na okres 90 dni, a okres ten został następnie przedłużony postanowieniem z dnia 2 marca 2007 r., do dnia 10 czerwca 2007 r. Ponownie przedłużono go zaskarżonym postanowieniem tego samego Sądu z dnia 31 maja 2007 r., do dnia 8 września 2007 r.

W zażaleniu nie wskazano wprawdzie żadnych argumentów jurydycznych, niemniej nie może ulegać wątpliwości, że zaskarżone postanowienie jest wadliwe. Zgodnie z art. 106 ust. 2 zd. 2 ustawy o cudzoziemcach, okres pobytu cudzoziemca w strzeżonym ośrodku oraz w areszcie w celu wydalenia nie może przekroczyć roku. W wypadku gdy cudzoziemiec w ramach postępowania zmierzającego do wykonania tej samej decyzji o wydaleniu pozbawiony jest wolności więcej niż raz, okresy jego detencji podlegają sumowaniu. Wątpliwości Sądu Okręgowego w W. dotyczące tej kwestii

są całkowicie nieuzasadnione. Odmienna interpretacja art. 106 ust. 2 zd. 2 ustawy o cudzoziemcach tolerowałaby oczywiste nadużycia, albowiem pozwalałaby na przerwanie okresu izolacji osoby podlegającej wydaleniu choćby na kilka godzin, by osobę tę ponownie zatrzymać i rozpocząć liczenie okresu, o którym mowa w art. 106 ust. 2 zd. 2 ustawy o cudzoziemcach, od początku. Oznaczałoby zatem nie tylko osłabienie ale wręcz wyłączenie gwarancyjnej funkcji, jaką ten przepis pełni. W tej sytuacji niczego nie może już zmienić spostrzeżenie zawarte w uzasadnieniu postanowienia Sądu Okręgowego w W. z dnia 11 września 2007 r., że zachodzą różnice redakcyjne pomiędzy art. 106 ust. 2 zd. 2 ustawy o cudzoziemcach, a art. 263 § 3 k.p.k., w którym określając maksymalny czas trwania tymczasowego aresztowania wskazano na łączny czas pozbawienia wolności, podczas gdy w art. 106 ust. 2 zd. 2 ustawy mowa jest jedynie o tym, że okres pobytu cudzoziemca nie może przekroczyć wskazanego w tym przepisie okresu.

Ustalenie powyższe prowadzi do wniosku, że w dniu 31 maja 2006 r. Sąd Rejonowy w W., orzekając w przedmiocie wniosku Komendanta Nadwiślańskiego Oddziału Straży Granicznej, mógł przedłużyć czas pobytu A. S. w areszcie w celu wydalenia jedynie do dnia 16 czerwca 2007 r. W tym bowiem dniu łączny okres jego detencji stosowanej w celu wykonania decyzji Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 stycznia 2006 r. osiągnął łączny wymiar roku.

Jednocześnie Sąd Najwyższy stwierdza, że w zakresie, w jakim nastąpiło przedłużenie pobytu cudzoziemca w areszcie w celu wydalenia do dnia 16 czerwca 2007 r. było ono zasadne, albowiem istniały ustawowe przesłanki takiej decyzji, w szczególności w kontekście trudności z ustaleniem tożsamości A. S. Sąd Najwyższy, uznając, że pomimo zaistniałego układu procesowego zażalenie nie podlega pozostawieniu bez rozpoznania (por. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2007 r., I KZP 37/06, OSNKW 2007, z. 3, poz. 22), dokonał zatem zmiany zaskarżonego postanowienia przesądzając o tym, że w pobyt A. S. w areszcie po dniu 16 czerwca 2007 r. był bezpodstawny jako przekraczający termin maksymalny określony w art. 106 ust. 2 zd. 2 ustawy o cudzoziemcach.

Rozstrzygnięcie w kwestii zażalenia złożonego przez A. S. na postanowienie Sądu Rejonowego w W. z dnia 31 maja 2007 r., nie zwalnia Sądu Najwyższego od spostrzeżenia, że obecnie cudzoziemiec ów przebywa w areszcie w celu wydalenia na podstawie kolejnego już postanowienia tego samego Sądu z dnia 24 sierpnia 2007 r., którym przedłużono jego pobyt do dnia 7 grudnia 2007 r. Brak jest potrzeby argumentowania, że skoro już postanowienie z dnia 31 maja 2007 r. było we wskazanej w dyspozytywnej części niniejszego postanowienia bezpodstawne, to także postanowienie z dnia 24 sierpnia 2007 r., z tego samego powodu, i to w pełnej rozciągłości, nie znajduje podstawy prawnej. A. S. jest więc obecnie nielegalnie pozbawiony wolności. Postanowienie z dnia 24 sierpnia 2007 r. nie może być jednak przez Sąd Najwyższy ani uchylone, ani zmienione, albowiem Sąd Najwyższy nie rozpoznaje obecnie zażalenia na to postanowienie. Nic jednak nie zwalnia Sądu Najwyższego od potrzeby zastosowania w sprawie art. 253 § 1 k.p.k., co następuje w związku z treścią art. 104 ust. 4 ustawy o cudzoziemcach i uchylenia bezpodstawnie stosowanego aresztu w celu wydalenia. Zgodnie bowiem z linią orzecznictwa prezentowaną przez Sąd Najwyższy, stosowanie tego przepisu następuje nie tylko wówczas, gdy sąd orzeka w głównym nurcie postępowania, ale we wszystkich sytuacjach, gdy sprawa pozostaje w jego gestii (por. w szczególności postanowienie z dnia 28 lutego 2001 r., IV KO 11/01, OSNKW 2001, nr 5-6, poz. 46)”.

Pełny tekst postanowienia wraz z uzasadnieniem:

http://www.sn.pl/orzecznictwo/uzasadnienia/ik/I-KZP-0036_07.pdf

1.4. Zagadnienia prawne

(opracował: Michał Hudzik)

1.4.1. Wykonywanie jednorodzących środków karnych, orzeczonych za przestępstwa niepozostające w zbiegu realnym

przepisy: art. 43 § 2 k.k., art. 90 § 2 k.k.

hasła: środki karne – ogólnie

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Kielcach, **I KZP 34/07**

„Czy jednorodzące środki karne – w szczególności środki karne w postaci zakazu prowadzenia pojazdów (art. 39 pkt 3 k.k.) – orzeczone w odniesieniu do kilku nie pozostających w zbiegu realnym przestępstw i stąd nie podlegające łączeniu wg reguł z art. 90 § 2 k.k. wykonywane są kumulatywnie (suma okresów stosowania środków), czy też wg reguł określonych w treści art. 43 § 2 k.k.?”

Termin rozstrzygnięcia:

20 grudnia 2007 r., godz. 12:00, sala C

1.4.2. Postępowanie w przedmiocie zażalenia na odmowę nadania klauzuli wykonalności postanowieniu prokuratora o zabezpieczeniu majątkowym

przepisy: art. 30 § 2 k.p.k., art. 20 § 3 k.k.w.

hasła: zabezpieczenie majątkowe

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Katowicach, przekazane składowi siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, **I KZP 35/07**

„Czy zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji wydane na etapie postępowania przygotowawczego w przedmiocie odmowy nadania klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, tj. postanowieniu prokuratora o zabezpieczeniu majątkowym podlega rozpoznaniu przez Sąd Odwoławczy według przepisów kodeksu postępowania wykonawczego (art. 20 § 3 k.k.w.) czy też według kodeksu postępowania karnego (art. 30 § 2 k.p.k.)?”

Termin rozstrzygnięcia:

20 grudnia 2007 r., godz. 11:00, sala C

Tekst pytania: [Postanowienie](#)

1.4.3. Zakres obowiązku uwzględnienia przez sąd zakazu retroaktywnego stosowania dekretu o stanie wojennym z 1981 r.

przepisy: art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 1998 r. Nr 155, poz. 1016 z późn. zm.); art. 4 k.k.; dekret z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. Nr 29, poz. 154)

hasła: Konstytucja; zakaz retroaktywności; prawo międzyczasowe; zbrodnia komunistyczna

Pytanie prawne Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego, **I KZP 37/07**

„Czy oczywistym jest, że na gruncie postanowień Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. z 1976 r. Nr 7, poz. 36 ze zm.), zawartych w szczególności w art. 8 ust. 2 i 3, art. 30 ust. 1 pkt 3 i 8 oraz art. 62, przy jednoczesnym braku regulacji niektórych podstawowych zasad prawnych, sąd rozpoznający sprawę o przestępstwo określone w dekreście dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. Nr 29, poz. 154 ze zm.) był zwolniony z obowiązku respektowania

- 1) daty wskazanej w organie promulgacyjnym (14 grudnia 1981 r.) jako dnia "prawnego ogłoszenia" tego dekretu w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 30 grudnia 1950 r. o wydawaniu Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej i Dziennika Urzędowego Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" (Dz. U. Nr 58, poz. 524 ze zm.),
- 2) normy art. 61 wymienionego dekretu w części nadającej mu moc wsteczną "od dnia uchwalenia"

a jeżeli tak, to na jakiej podstawie prawnej i w jakich okolicznościach?"

Termin rozstrzygnięcia:

26 lipca 2007 r., godz. 11:30, sala C

Tekst pytania: [Postanowienie](#)

1.4.4. Ustalenie właściwości sądu na podstawie art. 6a ustawy z dnia 29 marca 2007 r.

przepisy: art. 6a ustawy z dnia 29 marca 2007 r. o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 64, poz. 432)

hasła: właściwość rzeczowa

Pytanie prawne Sądu Okręgowego w Krakowie, I KZP 38/07

„Czy zasada petryfikacji właściwości sądu wyrażona w art. 6a ustawy z dnia 29 marca 2007 r. o zmianie ustawy o prokuraturze, ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 64, poz. 432) obowiązuje także w przypadku uchylenia przez sąd odwoławczy wyroku sądu pierwszej instancji w celu ponownego rozpoznania sprawy czy też dotyczy tylko postępowania pierwszoinstancyjnego zainicjowanego aktem oskarżenia?"

Termin rozstrzygnięcia:

19 grudnia 2007 r., godz. 13:00, sala H

Tekst pytania:

<http://www.law.uj.edu.pl/users/k/czytelnia/orz/I%20kzp%2038%202007.pdf>

2. Orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego dotyczące prawa karnego

(opr. Leszek Ziomek, asystent w Izbie Karnej SN)

2.1. Wyroki i postanowienia Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.2. Wokanda Trybunału Konstytucyjnego

(źródło: www.trybunal.gov.pl)

2.2.1. Skarga konstytucyjna Zbigniewa K. dotycząca wolności wypowiedzi (sygn. akt SK 38/07)

Do Trybunału Konstytucyjnego wpłynęła skarga konstytucyjna o zbadanie zgodności art. 213 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny z art. 54 ust. 1, art. 16 ust. 2 oraz art. 31 ust. 3 i art. 42 Konstytucji RP.

2.2.2. Skarga konstytucyjna Dariusza P. dotycząca zasad przedłużania aresztu tymczasowego (sygn. akt SK 39/07)

Do Trybunału Konstytucyjnego wpłynęła skarga konstytucyjna o zbadanie zgodności:

- 1) art. 263 § 3 i 4 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego, rozumiane w ten sposób, że dotyczą jedynie okresu stosowania tymczasowego aresztowania odpowiadającego rzeczywistemu pozbawieniu wolności na podstawie postanowienia o tymczasowym aresztowaniu wydanego w sprawie, z art. 41 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 Konstytucji RP,
 - 2) art. 263 § 3 k.p.k. w zakresie, w jakim określa łączny czas stosowania tymczasowego aresztowania tylko do chwili wydania pierwszego wyroku przez sąd pierwszej instancji, z art. 41 ust. 1 w związku z art. 2, art. 31 ust. 1 i 3, art. 32 i art. 45 ust. 1 Konstytucji RP.
-

2.2.3. Wniosek Grupy Posłów na Sejm RP dotyczący ustawy Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (sygn. akt K 51/07)

Do Trybunału Konstytucyjnego wpłynął wniosek Grupy Posłów na Sejm RP o zbadanie zgodności:

- 1) ustawy z dnia 14 grudnia 2006 r. o zmianie ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego (ustawa nowelizująca) z art. 45 ust. 1 w związku z art. 10, art. 78, art. 175, art. 2 Konstytucji RP oraz art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności

- z dnia 4 listopada 1950 r. oraz art. 14 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych z dnia 19 grudnia 1966 r.,
- 2) ustawy nowelizującej z art. 42 ust. 3 w związku z art. 6 ust. 2 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz art. 14 ust. 2 Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych,
 - 3) ustawy nowelizującej z art. 32 ust. 2 Konstytucji RP,
 - 4) ustawy nowelizującej, w zakresie w jakim nie pozwala osobom objętym badaniami Komisji Weryfikacyjnej na dostęp do informacji ich dotyczących gromadzonych przez organ administracji rządowej ani nie pozwala na sprostowanie lub usunięcie nieprawdziwych danych z art. 51 ust. 3 oraz ust. 4 Konstytucji RP,
 - 5) ustawy nowelizującej z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, w zakresie w jakim ogranicza prawa jednostki jednocześnie nie realizując jednego z uprawnionych celów określonych w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP,
 - 6) ustawy nowelizującej z art. 30 Konstytucji RP,
 - 7) art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, wprowadzonego przez ustawę nowelizującą, w zakresie w jakim nieprecyzyjnie definiuje zakres przedmiotowy Raportu Komisji Weryfikacyjnej, pozostawiając tym samym zbyt duży zakres swobodnego uznania dla organu pozasądowego, z art. 2 oraz art. 7 Konstytucji RP,
 - 8) art. 70a ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, wprowadzonego przez ustawę nowelizującą, w zakresie w jakim zbyt szeroko zakreśla zakres podmiotowy Raportu Komisji Weryfikacyjnej, zagrażając tym samym bezprawnym naruszeniem praw jednostki, z art. 2, art. 7 oraz art. 30 Konstytucji RP,
 - 9) art. 70d ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, wprowadzonego przez ustawę nowelizującą, w zakresie w jakim pozwala na sporządzanie uzupełnień raportów Komisji Weryfikacyjnej bez żadnych ograniczeń co do czasu oraz ich zakresu, a tym samym stwarza możliwość nieograniczonego w czasie działania Komisji Weryfikacyjnej, z art. 2 oraz art. 7 Konstytucji RP,
 - 10) art. 70d ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, wprowadzonego przez ustawę nowelizującą, w zakresie w jakim pozwala na sporządzanie uzupełnień Szefowi SKW oraz Szefowi SWW, a tym samym stwarza możliwość prowadzenie nieograniczonej w czasie weryfikacji żołnierzy, pracowników WSI oraz osób z nimi współpracujących, z art. 2 oraz art. 7 Konstytucji RP,
 - 11) ustawy nowelizującej, w zakresie w jakim wprowadza kolejny wyjątek od zasady wieczystej ochrony danych identyfikujących osoby, które udzieliły pomocy w zakresie czynności operacyjno-rozpoznawczych wojskowym służbom specjalnym, z art. 2 oraz art. 7 Konstytucji RP,
 - 12) art. 62 ust. 2a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego,

wprowadzonego przez ustawę nowelizującą, w zakresie w jakim przewiduje możliwość przekazania przez Marszałka Sejmu sprawozdania Komisji Likwidacyjnej bliżej nieokreślonym "innym organom państwowym realizującym zadania w zakresie bezpieczeństwa lub obronności państwa", z art. 2 oraz art. 7 Konstytucji RP,

- 13) art. 63 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, wprowadzonego przez ustawę nowelizującą i art. 67 ust. 5 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, w zakresie w jakim przepisy te przyznają prawo do samodzielnego dysponowania wolą wypowiedzenia się w procesie weryfikacyjnym oraz udzielają automatycznego(z mocy tego przepisu) zwolnienia z obowiązku zachowania tajemnicy, z art. 2 oraz z art. 7 Konstytucji RP,
- 14) art. 70c ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, wprowadzonego przez ustawę nowelizującą, w zakresie w jakim pozwala Prezydentowi RP na upublicznienie raportu Komisji Weryfikacyjnej z art. 2, art. 7 w związku z art. 126 ust. 2 i 3 oraz art. 134 Konstytucji RP,
- 15) art. 70c ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Służbie Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służbie Wywiadu Wojskowego oraz ustawę o służbie funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego oraz Służby Wywiadu Wojskowego, wprowadzonego przez ustawę nowelizującą w zakresie w jakim narusza równowagę władz w Rzeczypospolitej Polskiej z art. 10 oraz z art. 7 Konstytucji RP,
- 16) art. 70c ust. 2 i 3 w zakresie w jakim ustawa nowelizująca przewiduje zasięgnięcie przez Prezydenta RP opinii Marszałka Sejmu oraz Marszałka Senatu, jednakże nie wiąże z tym żadnych konsekwencji w przypadku opinii negatywnej co do publikacji raportu Komisji Weryfikacyjnej, z art. 10 oraz art. 2 Konstytucji RP.

2.2.4. Wniosek Grupy Posłów na Sejm RP dotyczący definicji ustawowej "korupcji" oraz zasady zbierania danych osobowych i prowadzenia działalności kontrolnej przez Centralne Biuro Antykorupcyjne (sygn. akt K 54/07)

Do Trybunału Konstytucyjnego wpłynął wniosek Grupy Posłów na Sejm RP o zbadanie zgodności:

- 1) art. 1 ust. 3 oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b, c i d ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 42 ust. 1 Konstytucji RP oraz z art. 7 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności; art. 1 ust. 3 oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. b, c i d ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z art. 20 i art. 22 Konstytucji RP,
- 2) art. 22 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z art. 47, art. 51, art. 31 ust. 3 i art. 30 Konstytucji RP oraz art. 8 i art. 18 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności,

- 3) art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji RP; art. 31 ust. 3 w związku z art. 32 oraz art. 33 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z art. 20 i art. 22 Konstytucji RP,
 - 4) art. 40 ustawy z dnia 9 czerwca 2006 r. o Centralnym Biurze Antykorupcyjnym z art. 2, art. 47 i art. 50 Konstytucji RP oraz art. 8 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności.
-

5. Informacja międzynarodowa

5.3. Unia Europejska

5.3.1. Kompetencja Wspólnot Europejskich do ustanawiania sankcji karnych

WYROK TRYBUNAŁU (wielka izba) z dnia 23 października 2007 r. w sprawie C-440/05

Komisja Wspólnot Europejskich, jako strona skarżącą, popierana przez Parlament Europejski, jako interwenienta, przeciwko Radzie Unii Europejskiej.

Teza:

Określenie rodzaju i wymiaru stosowanych sankcji karnych nie leży w kompetencji Wspólnoty. W konsekwencji prawodawca wspólnotowy nie może przyjąć przepisów dotyczących rodzaju i wymiaru stosowanych sankcji karnych, natomiast, chociaż, jako generalna zasada, prawo karne nie należy do kompetencji Wspólnoty, to kiedy zastosowanie proporcjonalnych, skutecznych i odstrasających sankcji karnych przez organy państw członkowskich stanowi zasadniczy środek dla celu zwalczania przestępstw przeciwko środowisku to wówczas Wspólnota ma prawo wprowadzać takie sankcje w celu zapewnienia przestrzegania reguł, jakie na tym obszarze wprowadziła.

Omówienie:

1. Podstawy prawne sporu

Niniejsza sprawa rozstrzygana przez Trybunał dotyczyła kwestii podziału kompetencji między pierwszym a trzecim filarem Unii Europejskiej oraz między Wspólnotą a państwami członkowskimi w dziedzinie przepisów prawa karnego, która powszechnie postrzegana jest jako domena suwerennej władzy państw członkowskich.

W dniu 12 lipca 2005 r., Rada Unii Europejskiej przyjęła decyzję ramową 2005/667 (Dz. Urz. UE L 255, s. 164) w sprawie wzmocnienia uregulowań prawnokarnych w celu egzekwowania przepisów dotyczących zapobiegania zanieczyszczeniom pochodzącym ze statków. Stanowiła ona instrument, za pomocą którego Unia Europejska zamierzała zbliżyć ustawodawstwa państw członkowskich w dziedzinie prawa karnego, zobowiązując je do ustanowienia wspólnych sankcji karnych w celu walki z zanieczyszczeniami pochodzącymi ze statków spowodowanymi umyślnie lub wynikającymi z rażącego niedbalstwa. Wspomniana decyzja ramowa przewidywała przyjęcie przez państwa członkowskie szeregu środków związanych z prawem karnym, w celu zrealizowania celu dyrektywy 2005/35 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie zanieczyszczenia pochodzącego ze statków oraz wprowadzenia sankcji w przypadku naruszenia prawa (Dz. Urz. WE L 255, s. 11), to jest zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa oraz ochrony środowiska w transporcie morskim przez zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich.

Dyrektywę, której preambuła nawiązuje do wspólnotowej polityki bezpieczeństwa morskiego oraz ochrony środowiska naturalnego, przyjęto w oparciu o art. 80 ust. 2 TWE w tytule V dotyczącym transportu. Artykuł 80 ust. 2 TWE ma następujące brzmienie:

„Rada, stanowiąc większością kwalifikowaną, może zadecydować, czy, w jakim zakresie i w jakim trybie właściwe przepisy mogą być przyjęte dla transportu morskiego i lotniczego”. Natomiast sama dyrektywa sformułowana jest w następujący sposób:

Art. 8 dyrektywy 2005/35

„1. Państwa członkowskie podejmują niezbędne kroki w celu zapewnienia, by naruszenia w rozumieniu art. 4 podlegały skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym sankcjom, które mogą obejmować sankcje karne lub administracyjne. (...)”

W oparciu o tę dyrektywę przyjęto decyzję ramową, w której zobowiązano państwa do podejmowania określonych środków prawnokarnych:

Art. 2 decyzji ramowej 2005/667

1. „Z zastrzeżeniem art. 4 ust. 2 niniejszej decyzji ramowej, każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, [by] naruszenie w rozumieniu art. 4 i 5 dyrektywy 2005/35/WE [uważane było] za przestępstwo karne.”

Art. 4

1. „Każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, [by] przestępstwa, o których mowa w art. 2 i 3, podlega[ły] skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym sankcjom karnym, obejmującym, co najmniej w poważnych przypadkach, sankcje karne o maksymalnym [wymiarze] od roku do trzech lat pozbawienia wolności. (...)”

4. Każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, [by] przestępstwo popełnione umyślnie, o którym mowa w art. 2, jest zagrożone sankcją karną o maksymalnym [wymiarze] od pięciu do dziesięciu lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwo spowodowało znaczące i rozległe szkody w stanie jakości wody, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ich części i spowodowało śmierć lub poważne obrażenia osób.

5. Każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, [by] przestępstwo popełnione umyślnie, o którym mowa w art. 2, [było] zagrożone sankcją karną o maksymalnym [wymiarze] od dwóch do pięciu lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy:

- a) przestępstwo spowodowało znaczące i rozległe szkody w stanie jakości wody, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ich części; lub
- b) przestępstwo zostało popełnione w ramach organizacji przestępczej w rozumieniu określonym we wspólnym działaniu 98/733/WSiSW z dnia 21 grudnia 1998 r. w sprawie uznawania za przestępstwa karne uczestnictwa w organizacji przestępczej w państwach członkowskich Unii Europejskiej [Dz. U. L 351, str. 1], niezależnie od poziomu sankcji, o której mowa w tym wspólnym działaniu.

6. Każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, [by] przestępstwo, o którym mowa w art. 2, jeżeli zostało popełnione w drodze poważnego zaniedbania [rażącego niedbalstwa], [było] zagrożone sankcją karną o maksymalnym [wymiarze] od dwóch do pięciu lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwo to spowodowało znaczące i rozległe szkody w stanie jakości wody, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ich części i spowodowało śmierć lub poważne obrażenia osób.

1. Każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, [by] przestępstwo, o którym mowa w art. 2, jeżeli zostało popełnione w drodze poważnego zaniedbania [rażącego niedbalstwa], [było] zagrożone sankcją karną o maksymalnym [wymiarze] od roku do trzech lat pozbawienia wolności, w przypadku gdy przestępstwo to spowodowało znaczące i rozległe szkody w stanie jakości wody, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ich części. (...)”

Art. 6

„1. Każde państwo członkowskie podejmuje środki niezbędne w celu zapewnienia, że osoba prawna uznana za odpowiedzialną na mocy art. 5 ust. 1 podlega skutecznym, proporcjonalnym i odstrasżającym sankcjom. Sankcje te:

- a) obejmują grzywny wymierzane na podstawie przepisów prawa karnego lub innych przepisów, przynajmniej w przypadku gdy osoba prawna uznana została za odpowiedzialną za przestępstwa, o których mowa w art. 2, których:
 - i) maksymalna wysokość wynosi od 150 000 EUR do 300 000 EUR;
 - ii) maksymalna wysokość wynosi od 750 000 EUR do 1 500 000 EUR w najpoważniejszych przypadkach, w tym co najmniej przestępstw popełnionych umyślnie, o których mowa w art. 4 ust. 4 i art. 4 ust. 5;
- b) mogą w każdym przypadku obejmować sankcje inne niż grzywny, takie jak:
 - i) odebranie uprawnień do świadczeń publicznych lub pomocy publicznej;
 - ii) tymczasowy lub stały zakaz podejmowania działalności gospodarczej;
 - iii) umieszczenie pod nadzorem sądowym;
 - iv) sądowy nakaz likwidacji;
 - v) obowiązek przyjęcia szczególnych środków w celu likwidacji skutków przestępstwa, za które osoba prawna została uznana za odpowiedzialną. (...)

W skardze do Trybunału złożonej dnia 8 grudnia 2005 r. Komisja Wspólnot Europejskich wniosła o stwierdzenie nieważności decyzji ramowej Rady 2005/667/WSiSW z dnia 12 lipca 2005 r. Stwierdziła, że decyzja ramowa nie została przyjęta na właściwej podstawie prawnej, a także że narusza podział kompetencji między organy Unii i Wspólnoty, określony w art. 47 TUE. Komisja stwierdziła, że właściwą podstawą prawną powinien być art. 80 ust. 2 WE. Tymczasem w motywie 5 decyzji ramowej stanowi się, że właściwym instrumentem służącym nałożeniu na państwa członkowskie obowiązku ustanowienia sankcji karnych jest właśnie decyzja ramowa przyjęta na podstawie art. 34 UE. Komisja odwołała się do wyroku Trybunału z dnia 13 września 2005 r. w sprawie Komisja przeciwko Radzie (C-176/03), w którym Trybunał stwierdził nieważność decyzji ramowej Rady 2003/80/WSiSW z dnia 27 stycznia 2003 r. w sprawie ochrony środowiska poprzez prawo karne, uzasadniając to tym, że będące przedmiotem tamtego postępowania przepisy nakładające na państwa członkowskie zobowiązanie do wprowadzenia sankcji karnych w zakresie przestępstw przeciwko środowisku Wspólnota powinna była przyjąć na podstawie art. 175 WE. Komisja uznała też, że zasadniczo prawodawca wspólnotowy posiada kompetencje do przyjmowania w ramach pierwszego filaru wszelkich przepisów odnoszących się do systemów prawa karnego państw członkowskich, które są konieczne dla zapewnienia pełnej skuteczności zasad prawa wspólnotowego.

Z kolei występujące w postępowaniu jako interwenienci państwa członkowskie oraz Rada przedstawiły opinię, że ustalenia Trybunału poczynione w sprawie C-176/03 należy interpretować zawężająco, wyłącznie jako odnoszące się do ochrony środowiska, i że określanie rodzaju i wymiaru sankcji karnych stosowanych w państwach członkowskich w każdym razie wykracza poza zakres kompetencji wspólnotowych. Zarówno Rada jak i państwa członkowskie zaprzeczyły, jakoby środki karne przewidziane w decyzji ramowej powinny być zostać przyjęte na podstawie art. 80 ust. 2 WE, a także podkreśliły, że w danym przypadku decyzja ramowa stanowiła właściwy instrument prawny do wprowadzenia środków karnych w niej wskazanych.

W opinii z dnia 28 czerwca 2007 r. złożonej do tej sprawy Rzecznik Generalny Jan Mazak zauważył, rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie zależy przede wszystkim od art. 47 UE, wyznaczającego granicę między filarem pierwszym, zwanym wspólnotowym a filarami drugim i trzecim. Artykuł 47 UE stanowi, że żadne z postanowień Traktatu UE nie narusza postanowień Traktatu WE. Ma on służyć zachowaniu kompetencji przyznanych Wspólnocie. Wertykalny podział kompetencji pomiędzy Wspólnotą a państwami członkowskimi należy w tym kontekście odróżnić od podlegającego postanowieniom art. 47 UE horyzontalnego podziału kompetencji między filarami. W ra-

mach tego drugiego podziału podejmowanie działań na podstawie tytułu V i VI TUE jest od samego początku niemożliwe z uwagi na istnienie kompetencji na mocy Traktatu WE, bez względu na to, czy – a jeżeli tak, to w jakim zakresie – były one do tej chwili wykonywane przez Wspólnotę.

Rzecznik podniósł też, że prawodawca wspólnotowy wyraźnie wskazał w dyrektywie, że środki o charakterze odstraszającym stanowią integralną część polityki Wspólnoty w zakresie bezpieczeństwa morskiego oraz że w celu zapewnienia skutecznej ochrony środowiska zachodzi potrzeba wprowadzenia skutecznych, odstraszających i proporcjonalnych sankcji. Na tej też podstawie można przyjąć, „(...) iż wprowadzenie sankcji karnych jest w ocenie prawodawcy wspólnotowego konieczne dla skutecznej ochrony środowiska naturalnego przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze statków oraz że środki te są niezbędne dla zwalczania ciężkich przestępstw w tym zakresie. A zatem nakładanie na państwa członkowskie obowiązku penalizacji takich czynów oraz wprowadzania sankcji karnych o skutecznym, proporcjonalnym i odstraszającym charakterze należy do zakresu kompetencji Wspólnoty. (...)”

2. Postępowanie przed Trybunałem

Zadaniem Trybunału było w niniejszej sprawie zbadanie, czy przepisy decyzji ramowej nie naruszyły kompetencji posiadanych przez Wspólnotę na mocy art. 80 ust. 2 TWE, w zakresie w jakim mogły być one przyjęte, jak utrzymuje Komisja, na podstawie tego postanowienia. Trybunał podkreślił, że należy do jego kompetencji zapewnienie, by akty prawne, co do których Rada utrzymuje, iż objęte są tytułem VI, nie naruszały kompetencji przyznanych Wspólnocie na mocy postanowień traktatu WE.

W uzasadnieniu wyroku Trybunał odniósł się do ogólnych zasad tworzenia aktów prawnych na podstawie art. 80 ust. 2 TWE. Art. 70 WE w związku z art. 80 ust. 1 WE przewiduje, że cele traktatu są realizowane przez państwa członkowskie w sektorze transportu kolejowego, drogowego i żeglugi śródlądowej w ramach tej polityki. Wspólna polityka transportowa stanowi więc jeden z fundamentów Wspólnoty. Art. 80 ust. 2 WE stanowi, że Rada może zadecydować, czy, w jakim zakresie i w jakim trybie właściwe przepisy mogą być przyjęte dla transportu morskiego. Przepis ten nie wyłącza zastosowania traktatu WE do transportu morskiego, lecz przewiduje jedynie, że jego postanowienia szczególne odnoszące się do wspólnej polityki transportowej, zawarte w tytule V tego traktatu, nie stosują się automatycznie do tej dziedziny działalności. Artykuł 80 ust. 2 WE nie przewiduje również wyraźnie żadnego ograniczenia, jeżeli chodzi o rodzaj szczególnych przepisów wspólnotowych, które mogą zostać przyjęte przez Radę zgodnie z postanowieniami proceduralnymi art. 71 WE więc prawodawca wspólnotowy dysponuje zgodnie z tym postanowieniem szerokim uprawnieniem normatywnym. Co więcej, istnienie kompetencji przyznanej w art. 80 ust. 2 WE nie jest uzależnione od tego, czy prawodawca zdecyduje się z niej faktycznie skorzystać. Trybunał przypomniał, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem wybór podstawy prawnej aktu wspólnotowego musi opierać się na obiektywnych czynnikach, które mogą zostać poddane kontroli sądowej, do których należą w szczególności cel i treść aktu. Nie można również pominąć faktu, że ochrona środowiska, która zgodnie z art. 6 WE jest jednym z podstawowych celów Wspólnoty, powinna być traktowana jako jeden z elementów wspólnej polityki transportowej.

Jeśli chodzi konkretnie o decyzję ramową 2005/667, to z jej preambuły wynika, że ma ona na celu poprawę bezpieczeństwa na morzu i jednocześnie wzmocnienie ochrony środowiska morskiego przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze statków. Jak wynika z jej motywów 2 i 3, ma ona bowiem na celu zbliżenie ustawodawstw państw członkowskich. Poprzez ustanowienie szczególnych przepisów prawnokarnych decyzja ramowa – o czym mówią motywy 4 i 6 dyrektywy 2005/35 – uzupełnia tę dyrektywę.

Trybunał stwierdził, że celem wspomnianej dyrektywy jest również zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa i ochrony środowiska w transporcie morskim. Natomiast decyzja ramowa wprowadza w art. 2, 3 i 5 obowiązek ustanowienia przez państwa członkowskie sankcji karnych

wobec osób fizycznych i prawnych, które popełniły przestępstwa, o których mowa w art. 4 i 5 dyrektywy 2005/35, podlegały do ich popełnienia lub pomagały w ich popełnieniu. Ponadto, ustala ona w art. 4 i 6 rodzaj i wymiar sankcji karnych, które należy stosować w zależności od szkód, jakie dane przestępstwa spowodowały w odniesieniu do stanu jakości wód, gatunków zwierzęcych lub roślinnych lub ludzi.

W kolejnej części orzeczenia Trybunał rozstrzygnął konflikt między Komisją i Radą na korzyść Komisji, orzekając, że w niniejszej sprawie nie można było odmówić kompetencji Wspólnoty do ustanawiania sankcji prawnokarnych. Kompetencja ta ma jednak określone granice, poza które Komisja nie może wykroczać w swojej działalności legislacyjnej.

Chociaż co do zasady przepisy prawa karnego, jak i zasady procedury karnej nie należą do kompetencji Wspólnoty (zob. podobnie wyrok z dnia 11 listopada 1981 r. w sprawie 203/80 Casati, Rec. str. 2595, pkt 27; z dnia 16 czerwca 1998 r. w sprawie C-226/97 Lemmens, Rec. str. I-3711, pkt 19, i ww. wyrok z dnia 13 września 2005 r. w sprawie Komisja przeciwko Radzie, pkt 47), to w przypadku gdy stosowanie skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających sankcji karnych przez właściwe władze krajowe stanowi środek niezbędny dla zwalczania poważnych przestępstw przeciwko środowisku, prawodawca wspólnotowy może nałożyć na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia takich sankcji w celu zapewnienia pełnej skuteczności norm wydawanych przez niego w tej dziedzinie (zob. podobnie ww. wyrok z dnia 13 września 2005 r. w sprawie Komisja przeciwko Radzie).

Z jednej strony w niniejszym przypadku należy stwierdzić, że przepisy decyzji ramowej 2005/667, podobnie jak przepisy decyzji ramowej 2003/80, będące przedmiotem postępowania, w którym zapadł ww. wyrok z dnia 13 września 2005 r. w sprawie Komisja przeciwko Radzie, dotyczą działań, które mogą spowodować szczególnie poważne szkody dla środowiska wynikające w niniejszym przypadku z niezachowania norm wspólnotowych w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego.

Z drugiej strony z motywów 3–5, 7 i 8 dyrektywy 2005/35 oraz pierwszych pięciu motywów decyzji ramowej 2005/667 wynika, że Rada uznała, iż sankcje karne były niezbędne dla zapewnienia przestrzegania uregulowań wspólnotowych przyjętych w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego.

Ostatecznie Trybunał orzekł:

W konsekwencji ponieważ art. 2, 3 i 5 decyzji ramowej 2005/667 mają na celu zapewnienie skuteczności norm przyjętych w dziedzinie bezpieczeństwa morskiego, których niezachowanie może mieć poważne następstwa dla środowiska, nakładając na państwa członkowskie obowiązek penalizacji określonych zachowań, należy uznać, że artykuły te mają zasadniczo na celu poprawę bezpieczeństwa morskiego, jak również ochronę środowiska, i mogły być zostać przyjęte w ważny sposób na podstawie art. 80 ust. 2 WE.

Jeżeli chodzi natomiast o określenie rodzaju i wymiaru stosowanych sankcji karnych, należy stwierdzić, że wbrew temu, co twierdzi Komisja, nie leży to w kompetencji Wspólnoty.

Z powyższego wynika, że prawodawca wspólnotowy nie może przyjąć przepisów takich jak art. 4 i 6 decyzji ramowej 2005/667, ponieważ przepisy te dotyczą rodzaju i wymiaru stosowanych sankcji karnych. W konsekwencji przepisy te nie zostały przyjęte z naruszeniem art. 47 UE.

Jeżeli chodzi o te przepisy, należy zaznaczyć również, że okoliczność, iż odsyłają one do przepisów art. 2, 3 i 5 tej samej decyzji ramowej, wyraźnie wskazuje na nierozłączny w niniejszym przypadku związek pomiędzy tymi przepisami a przepisami dotyczącymi przestępstw, do których one się odnoszą.

(...)

Uwzględniając całość powyższych rozważań należy stwierdzić, że decyzja ramowa 2005/667, naruszając kompetencje przyznane Wspólnocie w art. 80 ust. 2 WE, narusza art. 47 UE i ze względu na jej niepodzielność należy stwierdzić w całości jej nieważność.”

Treść orzeczenia w języku polskim na stronach ETS:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=pl&newform=newform&Submit=Szukaj&alljur=alljur&jurcdj=jurcdj&jurtpi=jurtpi&jurtfp=jurtfp&alldocrec=alldocrec&docj=docj&docor=docor&docop=docop&docav=docav&docsom=docsom&docinf=docinf&alldocnorec=alldocnorec&docnoj=docnoj&docnoor=docnoor&typeord=ALLTYP&allcommjo=allcommjo&affint=affint&affclose=affclose&numaff=C+440%2F05&ddatefs=&mdatefs=&ydatefs=&ddatefe=&mdatefe=&ydatefe=&nomusuel=&domaine=&mots=&resmax=100>

Opinia Rzecznika Generalnego:

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=pl&newform=newform&Submit=Szukaj&alljur=alljur&jurcdj=jurcdj&jurtpi=jurtpi&jurtfp=jurtfp&alldocrec=alldocrec&docj=docj&docor=docor&docop=docop&docav=docav&docsom=docsom&docinf=docinf&alldocnorec=alldocnorec&docnoj=docnoj&docnoor=docnoor&typeord=ALLTYP&allcommjo=allcommjo&affint=affint&affclose=affclose&numaff=C-440%2F05&ddatefs=&mdatefs=&ydatefs=&ddatefe=&mdatefe=&ydatefe=&nomusuel=&domaine=&mots=&resmax=100>

6. Przegląd książek i czasopism

(opr. Leszek Ziomek, asystent w Izbie Karnej SN)

6.1. Przegląd książek

- ▶ *T. Bojarski (red.), A. Michalska-Warias, J. Piórkowska-Flieger, M. Szwarczyk*: Kodeks karny. Komentarz, Warszawa 2008, s. 775
- ▶ *J. Konieczny, J. Widacki (red.), T. Widła*: Kryminalistyka, Warszawa 2008, s. 432
- ▶ *M. Rogacka-Rzewnicka*: Oportunizm i legalizm ścigania przestępstw w świetle współczesnych przeobrażeń procesu karnego, Warszawa 2007, s. 523
- ▶ *E. Samborski*: Zarys metodyki pracy prokuratora, Warszawa 2008, s. 402
- ▶ *S. Waltoś*: Proces karny. Zarys systemu, Warszawa 2008, s. 625
- ▶ *A. Grześkowiak (red.)*: Komunistyczne prawo karne Polski Ludowej, Lublin 2007, s. 415
- ▶ *K. Indeck, S. Lelental (red. nauk.)*: Aktualne zagadnienia litewskiego i polskiego prawa karnego, Łódź 2007, s. 285
- ▶ *A. Nawój*: Wykonywanie kary pozbawienia wolności w systemie programowanego oddziaływania, Łódź 2007, s. 299
- ▶ *R. Olszewski*: Ujawnianie przez sąd i usuwanie istotnych braków dochodzenia i śledztwa w polskim procesie karnym, Łódź 2007, s. 483
- ▶ *Z. Sobolewski (red.), G. Artymiak, M. Rogalski*: Proces karny. Część szczególna, Warszawa 2007, s. 318

6.2. Przegląd czasopism

- **Państwo i Prawo 2007 Nr 11**
 - ▶ *A. Gaberle*: Kwalifikowana postać przestępstwa zniesławienia a Prawo prasowe
 - ▶ *J. Wyrembak*: Uprzednie skazanie za zabójstwo jako przesłanka odpowiedzialności z art. 148 § 3 k.k.
 - ▶ *R. Krajewski*: Zatarcie skazania w prawie karnym
 - ▶ *A. Górski, M. Rusinek, D. Szumiło-Kulczycka*: Europejski Nakaz Aresztowania i jego implementacja w systemach państw członkowskich UE (Międzynarodowa konferencja naukowa, Kraków, 10 – 12 listopada 2006 r.)
 - ▶ *P. Wiatrowski*: Glosa do uchwały z 29 marca 2006 r., I KZP 2/06
- **Prokuratura i Prawo 2007 Nr 12**
 - ▶ *R. A. Stefański*: Aktualny model zaskarżania postanowień o zaniechaniu ścigania karnego
 - ▶ *M. Rogalski*: Obowiązki przedsiębiorców telekomunikacyjnych na rzecz obronności i bezpieczeństwa państwa

- ▶ *J. Czabański, M. Warchoł*: Prawo do milczenia czy prawo do kłamstwa
 - ▶ *G. Grabarczyk*: Środek karny podania wyroku do publicznej wiadomości oraz publikacja wizerunku sprawcy przestępstwa
 - ▶ *M. Jachimowicz*: Przepięstwo podrabiania lub przerabiania zalegalizowanych narzędzi pomiarowych i probierczych (art. 315 k.k.)
 - ▶ *V. Śliwińska-Piżoń*: Przesłanki nadzwyczajnego obostrzenia kary w kodeksie karnym skarbowym
 - ▶ *E. D. Baran*: Ustanie stosunku pracy urzędników prokuratury
 - ▶ *M. Płachta*: Europejski Rejestr Karny: przedwczesny pomysł czy idee fixe?
 - ▶ *A. Żukowski*: Zwalczanie psów i kotów w obwodach łowieckich
 - ▶ *R. Kmiecik*: Glosa do uchwały Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2007 r., I KZP 26/07 (dot. fałszywych zeznań)
 - ▶ *W. Grzeszczyk*: Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2007 r., I KZP 17/07 (dot. dopuszczalności legalnego przekształcenia śledztwa w dochodzenie)
 - ▶ *S. M. Przyjemski*: Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 września 2006 r., I KZP 23/06 (dot. zezwolenia na opuszczenie zakładu karnego)
- **Paragraf na drodze 2007 Nr 11**
 - ▶ *A. Sakowicz*: Glosa do postanowienia sądu najwyższego z dnia 19 lipca 2006 r., sygn. III KK 139/06, w sprawie relacji między art. 178a § 1 k.k. a art. 86 § 2 k.w.
 - ▶ *A. Skowron*: Wokół „trybów przyspieszonych” (część 1)
 - ▶ *R. A. Stefański*: Publikacja wizerunku sprawcy przestępstwa drogowego
 - ▶ *I. Wróblewska*: Zanim strażnicy miejscy zaczną używać fotoradarów zgodnie z prawem. Uwagi na tle orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2007 r.
 - ▶ *A. Herzog*: Odpowiedzialność za wykroczenia popełnione poza drogą publiczną, w miejscach dostępnych dla ruchu pojazdów
- **Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych 2007 Nr 1**
 - ▶ *K. Tkaczyk*: Instytucja czynnego żalu w angielskim systemie prawnym
 - ▶ *P. Czarnecki*: Kontrowersje wokół wyznaczania sędziów w sprawach karnych na tle zasady uczciwego procesu
 - ▶ *K. Ścisłowicz*: Problemy realizacji zasady informacji procesowej a terminy prekluzyjne
 - ▶ *M. Kucharczyk*: Charakter prawny tajemnicy adwokackiej w ujęciu historycznym
 - ▶ *E. Plebanek, M. Rusinek*: Ujawnienie tajemnicy zawodowej w procesie karnym a odpowiedzialność karna
 - ▶ *A. Szymanowska*: Stosunek społeczeństwa polskiego do zachowań patologicznych, kontrowersyjnych i przestępczych
 - ▶ *W. Wróbel*: Kara pozbawienia wolności w Kodeksie karnym z 1997 r.: idea i rzeczywistość
 - ▶ *Z. Holda*: Koncepcja wykonywania kary pozbawienia wolności według Kodeksu karnego wykonawczego

- ▶ *G. Szczygieł*: Readaptacja skazanych – założenia i warunki realizacji
 - ▶ *A. Nawój*: System programowanego oddziaływania w świetle badań empirycznych
 - ▶ *A. Papierz, K. Grabowski*: Realizacja systemu programowanego oddziaływania w Areszcie Śledczym w Krakowie Podgórzu
 - ▶ *W. Słonina*: Pijani kierowcy. "Zero tolerancji" w Małopolsce
 - ▶ *A. Słósarczyk*: Programy "Bona", "Miłosierna Samarytanka" oraz "Schola Vitae" realizowane w Zakładzie Karnym w Lublińcu
 - ▶ *C. Hajduk*: Trening zastępowania agresji w praktyce Zakładu Karnego w Tarnowie
 - ▶ *R. Niziołek*: "Nowa droga" – projekt w ramach Inicjatywy Wspólnotowej EQUAL
 - ▶ *T. Szarek*: Programy readaptacji w Areszcie Śledczym w Krakowie Podgórzu
 - ▶ *M. Płatek*: Zadania polskiej polityki penitencjarnej w świetle Europejskich Reguł Więziennych
 - ▶ *T. Szymanowski*: Przeludnienie zakładów karnych, jego następstwa i metody ograniczania tego zjawiska
 - ▶ *B. Stańdo-Kawecka*: Cele wykonywania kary pozbawienia wolności w krajach europejskich
 - ▶ *M. Sztuka*: Efektywność oddziaływań w zorientowanym korekcyjnie modelu instytucji penitencjarnej. Doświadczenia amerykańskie
 - ▶ *R. Fajferek*: Psychologiczne uwarunkowania readaptacji
 - ▶ *E. Habzda-Siwiek*: Zaburzenia osobowości jako problem psychologicznej diagnozy penitencjarnej
 - ▶ *T. Głowik*: Relacje terapeutyczne w więzieniu - spotkanie personalne
 - ▶ *S. Lelental*: Readaptacja skazanych: możliwości i ograniczenia. Podsumowanie wyników konferencji. Oceny i refleksje
- **Paragraf na drodze 2007 Nr 10**
 - ▶ *A. Sakowicz*: Glosa do postanowienia sądu najwyższego z dnia 19 lipca 2006 r., sygn. III KK 139/06, w sprawie relacji między art. 178a § 1 k.k. a art. 86 § 2 k.w.
 - ▶ *A. Skowron*: Wokół „trybów przyspieszonych” (część 1)
 - ▶ *R. A. Stefański*: Publikacja wizerunku sprawcy przestępstwa drogowego
 - ▶ *I. Wróblewska*: Zanim strażnicy miejscy zaczną używać fotoradarów zgodnie z prawem. Uwagi na tle orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 marca 2007 r.
 - ▶ *A. Herzog*: Odpowiedzialność za wykroczenia popełnione poza drogą publiczną, w miejscach dostępnych dla ruchu pojazdów
- **Prokuratura i Prawo 2007 Nr 11**
 - ▶ *R. Kmieciak*: Anonim informacyjny a odmowa wszczęcia postępowania przygotowawczego
 - ▶ *J. Skorupka*: Zatrzymanie procesowe osoby podejrzanej
 - ▶ *A. Baworowski*: Doręczenie elektroniczne w toku postępowania przygotowawczego
 - ▶ *M. Warchoł*: Pojęcie „nadużycia prawa” w procesie karnym

- ▶ *J. Kulesza*: Niektóre problemy stosowania sankcji bezwzględnie oznaczonej
 - ▶ *R. Kaczor*: Kontrowersje wokół modelu dyrektywy prewencji indywidualnej
 - ▶ *A. Herzog*: Korygowanie błędów w orzekaniu zakazu prowadzenia pojazdów
 - ▶ *R. A. Stefański*: Środek karny pozbawienia praw rodzicielskich lub opiekuńczych w świetle projektu nowelizacji kodeksu karnego
 - ▶ *P. K. Sowiński*: Środki przymusu w ustawie o cudzoziemcach
 - ▶ *M. Świetlicka*: Nadzór prokuratora w sprawach karnych skarbowych
 - ▶ *M. Rogalski*: Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 czerwca 2006 r., sygn. IV KK 106/06 (dot. bezwzględnej przyczyny odwoławczej)
 - ▶ *M. Siwek*: Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 2006 r., sygn. V KK 107/05 (dot. uzasadnionej wątpliwości co do bezstronności sędziego)
 - ▶ *A. Baj*: Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2005 r., sygn. I KZP 8/05 (dot. zakazu odczytywania zeznań)
- **Edukacja Prawnicza 2007 Nr 11**
 - ▶ *J. Warylewski, J. Potulski*: Nie odbierajmy życia zbyt poważnie ...
 - ▶ *P. Grabarczyk, T. Stempowski*: „Czarownice z Salem” (The Crucible)
- **Glosa 2007 Nr 4**
 - ▶ *B. Karcz*: Wytyczne w zakresie legalności i adekwatności ustalania grzywien za udział w kartelach w najnowszym orzecznictwie Sądu Pierwszej Instancji – przegląd orzecznictwa
- **Ochrona środowiska. Prawo i polityka 2007 Nr 3 (49)**
 - ▶ *L. Mering*: Prawo karne w ochronie środowiska – przedmiot ochrony
- **Orzecznictwo Sądów Polskich 2007 Nr 10**
 - ▶ *R. A. Stefański*: Glosa do wyroku Sądu Najwyższego – Izby Karnej z dnia 6 grudnia 2006 r., III KK 181/06
 - ▶ *A. Gaberle*: Glosa do wyroku Sądu Najwyższego – Izby Karnej z dnia 6 grudnia 2006 r., III KK 181/06
 - ▶ *P. Gensikowski*: Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego – Izby Karnej z dnia 28 czerwca 2006 r., V KK 491/05, art. 454 § 2 k.p.k.
- **Prawo bankowe 2007 Nr 10**
 - ▶ *M. Kozaczek*: Faworyzowanie wierzycieli – przestępstwo z art. 302 § 1 kodeksu karnego
- **Prokuratura i Prawo 2007 Nr 10**
 - ▶ *T. Widła*, Ekspertyzy irrelewantne
 - ▶ *W. Grzeszczyk*: Granice orzekania w instancji odwoławczej na niekorzyść oskarżonego

- ▶ *J. Czabański, M. Warchoł*: Przerwa i zawieszenie biegu przedawnienia – uwagi *de lege ferenda*
 - ▶ *B. J. Stefańska*: Skutki zatarcia skazania
 - ▶ *M. Malinowski*: Przestępstwo oszustwa ubezpieczeniowego
 - ▶ *K. Postulski*: Wzruszenie prawomocnych postanowień wydawanych w postępowaniu wykonawczym
 - ▶ *J. Brylak*: Zagadnienie oceny wiarygodności zeznań świadka koronnego w aspekcie włoskiego systemu prawa karnego procesowego
 - ▶ *K. Nizioł*: Przesłanki uzasadniające zastosowanie instytucji świadka incognito
 - ▶ *K. Witkowska*: Wartość dowodowa oględzin zwłok
 - ▶ *A. Lach, B. Sitkiewicz*: Glosa do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2007 r., sygn. I KZP 6/07 (dot. kontroli operacyjnej)
 - ▶ *A. Sakowicz*: Glosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 22 listopada 2005 r., sygn. II Aka 168/05 (dot. zbieg podstaw do nadzwyczajnego złagodzenia i obustrzenia kary)
 - ▶ *W. Czerwiński*: Glosa do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z dnia 21 marca 2005 r., 4/II S.A./Ka 1659/03 (dot. możliwości wniesienia odwołania od decyzji przez prokuratora, który nie brał udziału w postępowaniu)
- **Przegląd Sądowy 2007 Nr 10**
 - ▶ *M. Rogalski*: Zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa telekomunikacyjnego
 - ▶ *A. Skowron*: Kumulacja ról w postępowaniu w sprawach o wykroczenia